

Затверджено

рішенням Педагогічної Ради

коледжу від 27 серпня 2024р/протокол №1

***ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)
В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ ФАХОВОМУ МУЗИЧНОМУ
КОЛЕДЖІ ІМЕНІ ДЕНИСА СІЧИНСЬКОГО***

М. Івано-Франківськ

2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у

Івано-Франківський фаховий музичний коледж імені Дениса Січинського (далі – Коледжі) регламентує організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) і порядок реагування на випадки булінгу (цькування) у Коледжі.

Положення розроблено у відповідності до Конституції України та чинних Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та відповідних нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України.

1.2. Основною метою щодо протидії булінгу (цькування) є психологічне, фізичне, економічне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу, формування негативного ставлення до булінгу (цькування), захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників: суб'єктів освіти, педагогічних працівників.

1.3. До булінгу (цькування) в Коледжі належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні Коледжу та на прилеглих територіях включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, їдальнею, тощо та за межами Коледжу під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи Коледжу та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника Коледжу, в тому числі дорогою до (із) коледжу.

1.4. Головними завданнями є:

- ознайомлення суб'єктів освіти, співробітників Коледжу з поняттям булінгу, його видами і проявами;
- навчання конструктивним формам спілкування, поведінкових реакцій;
- зняття деструктивних елементів у поведінці;
- толерантне вирішення конфліктних ситуацій;
- усвідомлення та прийняття відмінностей;
- розвиток адекватного рівня самооцінки та самоконтролю;
- формування навичок саморегуляції, внутрішніх афективних процесів та емоційної адекватності у контактах студентів з навколишнім світом;
- підвищення рівня самосвідомості суб'єктів освіти, працівників коледжу, встановлення зв'язку із власним внутрішнім «Я» та один з одним;
- вміння вільно виражати почуття.

1.5. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) у Коледжі є постійним системним процесом, спрямованим на:

- виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

2. Нормативно-правова база

2.1. У своїй діяльності Коледж керується Конституцією України, Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VII, Законом України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII, Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7.12.2017 №2229-VIII, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 № 2657-VIII,

Законом України «Про звернення громадян» від 2.10.1996 № 393/96-ВР, Законом України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-ХІІ, Законом України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-V, Положеннями Загальної декларації прав людини, Національною програмою правової освіти населення та іншими Законами України, відповідними указами Президента України, наказами Міністерства освіти і науки України, наказами Міністерства охорони здоров'я України, іншими нормативно правовими актами, Правилами внутрішнього розпорядку і Статутом ІФФМКДС, внутрішніми нормативними документами Коледжу, даним Положенням.

3. Форми, ознаки прояву булінгу (цькування)

3.1. Булінг - (цькування) учасника освітнього процесу, тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно інших учасників

освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

3.2. Типовими ознаками булінгу є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін: 1) кривдник (булер), 2) потерпілий (жертва булінгу), 3)спостерігачі (свідки за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди приниження, тривога;
- підпорядкування потерпілого інтересам кривдника або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

3.3. *Сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку:*

- Кривдник (булер) – учасник освітнього процесу, який вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу.

- Потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу щодо якої було вчинено булінг (цькування).

- Спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування).

3.4. *Визначаються наступні форми булінгу.*

3.4.1.Фізичний булінг – умисні поштовхи, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень, різного виду знущання, образливі жести або дії, пошкодження особистих речей та інші дії з майном (крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви), фізичні приниження та інше.

3.4.2. Харасмент – домагання, примушення, знущання, шантаж, погроза, психологічний тиск, що ображає та принижує честь, гідність, самоповагу іншої людини, викликає відчуття нікчемності. До харасменту відносять:

-сексуальні домагання, специфічні жарти, жести, сексуальні натяки, торкання, непристойні пропозиції;

-насміхання, небажані зауваження, жести, міміку або жарти з приводу раси, національності, релігії, статі, віку, інвалідності, висміювання сексуальної орієнтації, сімейного стану та інших ознак, які можуть послужити підставою для дискримінації;

-небажані фізичні контакти (поплескування, пощипування тощо);

-дошкуляння, приниження, виклик відчуття нікчемності.

3.4.3. Психологічний булінг – насильство, пов'язане з дією на психіку, що завдає психологічного травмування шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється емоційна невпевненість жертви.

Психологічний булінг поділяється на: вербальний булінг – образливе ім'я, з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток, словесне приниження, бойкот та ігнорування, залякування, використання агресивних жестів та інтонацій голосу для примушування жертви до здійснення певних дій, систематичні кепкування з будь-якого приводу;

3.4.4. Кібербулінг – новітній спосіб знущання з використанням електронних засобів комунікації, який включає: приниження та цькування за допомогою мобільних телефонів, гаджетів, Інтернету.

Будь-які форми кібербулінга мають на меті дошкулити, нашкодити чи принизити людину віртуально та дистанційно, без фізичного насильства.

Люди, які стали об'єктом нападок, атак через комунікацію на інтернет ресурсах чи у соціальних мережах, переживають ті ж самі негативні емоції та впадають у ті ж самі хворобливі стани, які раніше були притаманні лише реальній взаємодії.

3.5. Ознаками, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування):

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;

-неврівноважена поведінка; агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства; різка зміна звичної для дитини поведінки;

- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;

-відлюдкуватість, уникнення спілкування;

-ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;

-занижена самооцінка, наявність почуття провини;

-поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;

-демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;

- схильність до пропуску навчальних занять;

-відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття;

-депресивні стани;

-аутоагресія (самопошкодження), суїцидальні прояви;

-явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);

- намагання приховати травми та обставини їх отримання;

-скарги здобувача освіти на біль та (або) погане самопочуття;

-пошкодження чи зникнення особистих речей;

-вимагання особистих речей, їжі, грошей;

-жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;

-наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;

-наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

4. Мета та завдання діяльності із запобігання та протидії булінгу:

4.1. Основною метою діяльності Коледжу у сфері запобігання та протидії усім проявам насильства є створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування).

4.2. Головними завданнями є:

- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини, підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);

- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню);

- формування комунікативної компетентності, недопущення проявів асоціальної поведінки; превентивне виховання, підвищення правової культури студентства;

- формування навичок саморегуляції, внутрішніх афективних процесів та емоційної стабільності у контактах студентів з навколишнім світом;

- розвиток достатнього рівня самооцінки й самоконтролю.

5. Основні принципи, функції та напрямки діяльності із запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

5.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) у Коледжі ґрунтується на принципах: верховенства права, терпимості, недискримінації за будь-якими ознаками, ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках, розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, гендерної рівності.

5.2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) у коледжі відображається в плані заходів із запобігання та протидії булінгу (цькування) у Коледжі. Розроблення, затвердження та оприлюднення плану заходів із запобігання та протидії булінгу (цькування) забезпечує дирекція закладу освіти в межах наданих повноважень щодо створення безпечного освітнього середовища в коледжі, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

Планування відповідних заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища в Коледжі. Заплановані заходи мають:

- спрямовуватись на задоволення потреб коледжу в створенні безпечного освітнього середовища;

- мати вимірювані показники ефективності;

- залучати всіх учасників освітнього процесу.

Заплановані заходи можуть відбуватися у будь-якій формі: зустрічі, бесіди, консультації психологів, лекції, круглі столи, тренінги, тематичні виховні заходи, конкурси, спільні перегляди та обговорення тематичних відео сюжетів, літературних творів, матеріалів ЗМІ, особистого досвіду, запрошення гостей у формі рольових ігор та інших організаційних формах.

5.3. Основними функціями діяльності із запобігання та протидії булінгу є:

- діагностична – складання соціально-педагогічних характеристик учасників освітнього процесу, моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку особистості, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

- корекційна – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку та поведінці;
- подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії);
- реабілітаційна – надання психолого-педагогічної та соціальної допомоги студентам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання та соціального середовища;
- профілактична – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання виникненню конфліктних ситуацій в освітньому середовищі;
- просвітницька – підвищення психологічної культури учасників освітнього процесу засобами навчальних дисциплін, які присвячені здоров'ю, здоровому способу життя та фізичній культурі, вивченню правових норм та правозастосуванню.

5.4. Профілактика булінгу передбачає роботу за наступними напрямками:

- ознайомлення педагогічних працівників із особливостями поширення масових негативних явищ у студентському середовищі та загальноприйнятими у світі поняттями «булінг» (цькування) з огляду на розуміння проблеми насильства (висвітлення питань на педагогічній раді та раді кураторів академічних груп Коледжу);
- інформаційно-просвітницька діяльність керівників академічних груп щодо попередження усіх проявів насильства у студентському середовищі з використанням основних форм превентивної роботи, а саме: проведення тренінгів, міні-лекцій, годин спілкування, диспутів, годин відкритих думок, кінолекторіїв, фестивалів, акцій, створення клубу із правових знань;
- організації зустрічей з практичним психологами та працівниками правоохоронних органів тощо;
- створення в Коледжі безпечного освітнього середовища;
- формування правосвідомості та правової поведінки, відповідальності за своє життя, розвиток активності, самостійності, творчих здібностей здобувачів освіти шляхом створення умов для всебічної самореалізації потреб особистості;
- формування в учасників освітнього процесу навичок ідентифікації насильства з метою формування умінь відокремлювати існуючу проблему;
- використання здоров'язберігаючих освітніх технологій;
- проведення заходів з метою профілактики булінгу .

5.5. До заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в коледжі, належать заходи щодо:

- організації належних заходів безпеки (пост охорони, відеоспостереження,);
- організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;
- контролю за використанням засобів електронних комунікацій неповнолітніми суб'єктами освіти під час освітнього процесу;
- розвитку соціально-емоційного інтелекту, зокрема – розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;
- сприйняття принципів рівності та дискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;
- здатність попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом;

- відповідального ставлення до своїх громадянських прав та обов'язків, пов'язаних з участю у суспільному житті;
- здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважати відмінні від власних думки, якщо вони не порушують прав та гідності інших людей;
- здатність критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;
- підвищення рівня обізнаності суб'єктів освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу(цькування) тощо;
- створення в Коледжі культури, що ґрунтується на нетерпимості до будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

5.6. Суб'єктами реагування у разі зростання випадку булінгу (цькування)в коледжі є:

- Служба у справах дітей;
- Центр соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді;
- Ювенальна Поліція Прикарпаття;
- дирекція та працівники коледжу;- територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в Коледжі діють в межах повноважень, передбачених законом та цим положенням.

5.7. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу в коледжі згідно з планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в Коледжі.

5.8. Педагогічні та інші працівники коледжу в разі, якщо вони виявляють булінг (цькування) зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної медичної допомоги;
- повідомити директора Коледжу та принаймі одного із батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

6. Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування):

6.1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно неповнолітньої особи та володіють достовірною інформацією, директора Коледжу або інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в Коледжі.

6.2. Потерпіла особа (жертва булінгу), щодо якої було вчинені діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, має право подати заяву з дотриманням конфіденційності (Додаток 1) .

6.3. Заява (на ім'я директора коледжу) подається у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують заяву.

6.4. Після отримання заяви ,завідувач відділення (або уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)) реєструє її у «Журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) Коледжу . (Додаток 2)

6.5 . Заяви та повідомлення про випадки булінгу, які може отримувати від учасників освітнього процесу директор коледжу , розглядають на засіданні спеціальної комісії. Її скликають не пізніше, ніж упродовж **трьох робочих днів** з дня отримання інформації про цькування.

6.6. У разі подання заяви про випадок булінгу (цькування) неповнолітньою особою, дирекція коледжу інформує батьків або законних представників дитини.

6.7. Завідувач відділення(або інша уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)) у межах формальної процедури після отримання скарги інформує директора коледжу щодо виявлення випадку булінгу (цькування) .

6.8. За розпорядженням директора коледжу для розгляду випадку булінгу (цькування) та з метою з'ясування усіх обставин події в Коледжі створюється тимчасова Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування).

6.9. За результатами розгляду заяви Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) приймає рішення про відповідальність за правопорушення в межах діючого законодавства.

7. Склад комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), права та обов'язки її членів

7.1. Тимчасова Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – комісія) щодо розгляду заяв в Коледжі створюється та затверджується за розпорядженням директора закладу фахової передвищої освіти.

7.2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії.

7.3. До складу тимчасової Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) входять: директор Коледжу, завідувач відділення , юрисконсульт Коледжу, старший інспектор з кадрів, голова студентського профкому, голова циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, керівник академічної групи, батьки або законні представники здобувача освіти.

7.4. Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду, визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії.

7.5. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії або спеціаліст, який замінює у разі відсутності уповноваженого фахівця (відрадження, відпустка, тимчасова непрацездатність) відповідно до наказу по Коледжу.

7.7. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії. (Додаток 3)

7.8. Члени комісії мають право: ознайомитися з фактами, описом подій, свідченнями, документами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці, надавати пропозиції, висловлювати власну думку (усно або письмово) з питань, що розглядаються, брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування, вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

7.9. Члени комісії зобов'язані особисто брати участь у роботі комісії, дотримуватися принципу конфіденційності – не розголошувати стороннім особам відомості, що стали відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах сторонніх осіб, в межах діючого законодавства та у відповідності до посадових обов'язків виконувати, доручення голови комісії, брати участь у голосуванні.

8. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькуванню.)

8.1. Метою діяльності комісії є припинення діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві в Коледжі, створення безпечного освітнього середовища.

8.2. Діяльність комісії ґрунтується на принципах:

-законності, верховенства права, поваги та дотримання прав і свобод людини, неупередженого ставлення до усіх випадків насильства, відкритості та прозорості, конфіденційності та захисту персональних даних, невідкладного реагування, комплексного підходу до розгляду діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві;

-нетерпимості до булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та визнання його суспільної небезпеки.

8.3. Комісія у своїй діяльності керується чинним законодавством.

8.4. До завдань комісії належать:

-збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування) для об'єктивного розгляду заяви, розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

8.5. У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать:

-оцінка потреб сторін конфліктної ситуації в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг;

-визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;

-визначення заходів виховного впливу щодо сторін діяння у групі (структурному підрозділі), де стався випадок;

- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

-надання рекомендацій для учасників освітнього процесу щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів зі сторонами конфлікту.

8.6. Формою роботи комісії є засідання.

8.6.1. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

8.6.2. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

8.6.3. Секретар комісії не пізніше 16.00 години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших зацікавлених осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає або надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

8.6.4. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

8.6.5. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії.

8.7. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

8.8. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

-ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;

-ставити питання по суті розгляду; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

8.9. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

8.10. Строк розгляду комісією заяви про випадок булінгу (цькування) в Коледжі та виконання нею своїх завдань не має перевищувати семи робочих днів із дня отримання заяви.

8.11. Якщо комісія визнала факт булінгу, то директор закладу фахової передвищої освіти повідомляє відділ ювенальної превенції Національної поліції України та Службу у справах дітей.

8.12. Комісія забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психологічних послуг всім учасникам конфлікту.

9. Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

9.1. Відповідно до Кодексу України про адміністративні порушення, діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації, що вчиняються стосовно неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психологічному або фізичному здоров'ю потерпілого є адміністративним порушенням.

9.2. Окрім цього, якщо потерпілій особі від булінгу (цькування) завдано матеріальної та/або різного ступеня тілесні ушкодження, винна особа може бути притягнена до цивільної та/або кримінальної відповідальності.

10. Порядок застосування заходів виховного впливу

10.1. Заходи виховного впливу – заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

10.2. Заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) в закладі освіти застосовуються з метою:

-відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу (цькування) після відповідного випадку; -недопущення повторення випадку булінгу (цькування) між сторонами булінгу (цькування);

-загальної превенції випадків булінгу (цькування) у закладі освіти.

10.3.. Моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу до сторін булінгу (цькування) та необхідність їх коригування визначає комісія на черговому засіданні.

10.4.. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками Коледжу із залученням провідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

10.5. Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в Коледжі під час реалізації заходів виховного впливу діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Положенням.

10.6. Психологічний та соціально-педагогічний супровід застосування заходів виховного впливу в академічній групі, в якій стався випадок булінгу (цькування), здійснюють у межах своїх посадових обов'язків куратор студентської групи, завідувач відділення, методист коледжу зокрема:

- діагностику рівня психологічної безпеки та аналіз її динаміки;

-розробку програми реабілітації для потерпілого (жертви) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників неповнолітньої особи;

-розробку корекційної програми для кривдника (булера) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників неповнолітньої особи;

-консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу;

-розробку профілактичних заходів.

11. Прикінцеві положення

11.1. Всі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом видання розпорядження директора закладу фахової передвищої освіти «Про внесення та затвердження відповідних змін або підготовки (розробки) нової редакції Положення».

11.2 Додатки є невід'ємною частиною Положення.

Розробила:

Завідувачка відділення

Оксана Томина

Погоджено:

Юристконсульт

Христина Павлюк

Директору
Івано-Франківського
Фахового музичного коледжу
імені Дениса Січинського
Петру Гундеру

(ПІП)

(Телефон)

(Адреса Проживання)

Заява

Зміст заяви викладається у довільній формі. У заяві повідомляється про випадки булінгу (цькування), а саме про місце, час, обставини та яким чином здійснювався булінг (цькування). Вказуються відомості про потерпілого (жертви булінгу), кривдника (булера) і спостерігачів (за наявності).

Дата

Підпис

Журнал реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) у Івано-Франківському фаховому музичному коледжі імені Дениса Січинського

№ з/п	Дата прийняття заяви	ПІБ заявника	Контактна інформація заявника (адреса, телефон)	Короткий зміст заяви	ПІБ, посада особи, яка прийняла заяву

ПРОТОКОЛ № _____

засідання Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

« ____ » _____ 20__ р.

Час _____ год. _____ хв.

Підстава: _____
(від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок)

Стислий зміст заяви або повідомлення: _____

_____

Члени комісії (_____ осіб) згідно з розпорядженням по коледжу про склад комісії від
« ____ » _____ 20__ року № _____

_____

Інші особи (осіб):

_____

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗАСІДАННЯ

1.

2.

...

РОЗГЛЯД ПИТАНЬ ЗАСІДАННЯ

1.

2.

...

СЛУХАЛИ:

УХВАЛИЛИ:

Голова комісії

_____

(підпис) (ПІБ)

Секретар

_____

(підпис) (ПІБ)